

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De Vvaniba rege gallorum, qui contra Canones in quadá villula
episcopatum secerat, quomodo annullatum est. xxxiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

De abiectiōe eius quem duo præsumpserint ordinare episcopi. Cap. XXX.

DE abiectiōe eius quem duo præsumpserint ordinare episcopi, in nostris prouinciis placuit de præsumptoribus, vt sicubi contigerit duos episcopos tertium consecrare, & ipse & autores damnabuntur, quòd cautius ea quæ sunt antiquitus statuta seruentur. *Ex cōcil. Arausi. cap. 20.*

De non ordinandis episcopis per vicos & modicas ciuitates. Cap. XXXI.

Licentia verò danda non est ordinandi episcopum, aut in vico aliquo, aut in modica ciuitate, cui sufficit vnus presbyter, quia non est necesse ibi episcopum fieri, ne vilescat nomen episcopi & autoritas. Non debent illi ex alia prouincia inuitati facere episcopum, nisi aut in his ciuitatibus quæ episcopos habuerunt, aut si qua talis aut tam populosa est ciuitas, quæ mereatur habere episcopum. Si hoc omnibus placet. Synodus respondit: placet. *Ex cōcil. Sardicēsi cap. 6.*

De eadem re. Cap. XXXII.

Illud sanè quod ad sacerdotalem pertinet dignitatem, inter omnia volumus canonum statuta seruari, vt non in quibuslibet locis, neque quibuscunque castellis, & vbi antea non fuerunt episcopi, consecrentur, quum vbi minores sunt plebes, minoresque conuentus, presbyterorum cura sufficiat, episcopalia autem gubernacula, non nisi maioribus populis & frequentioribus ciuitatibus oporteat præsidere, ne quod sanctorum patrum diuinitus inspirata decreta vetuerunt, viculis & possessionibus, vel obscuris & solitariis municipiis tribuatur sacerdotale fastigium, & honor cui debent excellentiora committi, ipse sui numerositate vilescat. *Ex decre. Leonis pape, ca. 49*

De Vvamba rege Gallorum qui contra canones in quadam villula episcopatum fecerat, quomodo adnullatum est. Cap. XXXIII.

Maioribus institutionibus contraire, & sanctorum patrum decreta cōuellere, quid aliud est, quàm vinculum societatis Christi abrumpere, & vsurpatæ præceptionis licentia, statū Ecclesiæ dissipare? Prosequente igitur venerabili & sanctissimo viro fratre nostro Stephano Emeretēsis sedis episcopo, res nobis nouellæ præsumptio-

Ex cōcil. Toletano 13. ca. 4.

nis vsurpatione sese intulit pertractanda, tanto communionis nostræ iudicio conuellenda, quanto & prauitatis nostræ noscitur ausu perpetrata. Dixit enim violentia principali se impulsus fuisse, vt in monasterio villulæ, in qua venerabile corpus sanctissimi Puenii cōfessoris debito quiescit honore, nouā episcopalis honoris ordinationem efficeret, & ideo ex indiscreto & facillimo assensu, iniustis Vvambrae principis iusionibus parens, nouam & iniustam illic pontificalis sedis perlectionem induxit, vbi canonica constitutio id fieri omnimoda ratione refellit. Prædictus ille vir prostratus humo medicamine nostri præcepti, & sibi dari veniam petit, & quid potissimū fieri oporteat de persona eius, qui illic ordinatus fuerat, nostri oris sententia decerni poposcit. Sed quia veraciter, imò communiter noueramus prædictum principem consilio leuitatis agentē, nō solum præcepisse vt in prædicto loco aliquis episcopus fieret, sed etiam ita eum obstinationibus definisse, vt in suburbio Toletano in Ecclesia Prætorienfi sanctorum Petri & Pauli episcopum ordinaret, necnon & in aliis vicis, vel villulis similiter faceret: ideo pro tam insolenti huiuscemodi extirpationis licentia, quicquid de hac re haberent canonum instituta, in medium proferri præcepimus. Tunc hæc in ordinē cōstituta, prælecta sunt. In primis exēpla Pauli vbi Tito discipulo, vt episcopos per ciuitates constituere deberet, præcepit. Item ex concilio Nicæno titulo *VIII.* vbi inter cætera præcipitur, vt in ciuitate non videantur duo episcopi esse. Item ex concilio Laodiceno, titulo *VII.* vbi dicit: Non oportet in vicis, & in villulis episcopos ordinari. Item ex concilio Africa, *II.* titulo, vbi Felix episcopus Solemsitanus dixit: Etiam si hoc placet sanctitati vestræ insinuo, vt diœceses, quæ nunquā habuerunt episcopos, non habeant. Diœcesis quæ aliquando habuit, habeat proprium. Secundum autem hanc prosecutionem sanctitatis vestræ est æstimare quid fieri debeat. Geneclētus episcopus dixit: Si placet insinuatio patris & cœpiscopi nostri Felicis, ab omnibus confirmetur. Ab vniuersis episcopis dictum est, placet. Item ex concilio Africa *III.* titulo *II.* vbi dicit, vt non accipiat alterum episcopū plebs, quæ in diœcesi semper subiacuit. Epigenius enim episco-

pus in cætera sic dixit: Nō debere rectorem accipere eam plebem, quæ in diœcesi semper subiacuit, nec vnquã proprium episcopum habuit. Quapropter si vniuerso sanctissimo cœtui placet hoc quod præfatus sum, confirmetur. Aurelius episcopus dixit: Fratris & confacerdotis nostri prosequutioni nō obfisto, sed hoc me & fecisse, & facturum esse profiteor. Item ex concilio Sardicensi, vbi inter cætera præcipitur: Licentia dāda passim non est. Si enim subito aut vicus aliquis, aut modica ciuitas, cui satis est vnus presbyter, voluerit sibi episcopum ordinari, ad hoc vt vilescat nomen episcopi & authoritas, non debent illi ex alia prouincia inuitati, facere episcopum, in quibus locis antea non fuit. Item de sententia eorum qui huiusmodi ordinationes faciunt, vel de his qui contra hæc instituta canonum ordinantur, ex concilio Tauritano, titulo vbi dicit Gestorum quoque seriem conscribi placuit ad perpetuam disciplinam, quod circa octabiu vrsionem, Remigiū, ad Trese episcopu, synodus sancta decreuit. Qui in usurpationem quandam de ordine sacerdotum, ad inuidiã vocabantur. Quod ita his videtur indultū, vt de cætero hac authoritate commoniti, nihil usurpare conentur. Siquidẽ se ab hac causa tali excusatione defenderūt, qua dicerent prius se nō esse conuictos, proinde iudicauit synodus sancta: vt si quis ex hoc fecerit contra instituta maiorū, sciat is qui ordinatus fuerit, sacerdotis se honore priuandum, & ille qui ordinauerit, authoritatem se in ordinationibus vel in conciliis minimẽ retenturum. Nō solūm autem circa memoratum episcopum hæc sententia præualebit, sed & circa omnes, simili errore deceptos, qui ordinationes huiusmodi perpetrarunt. His igitur fortissimis regulis, effectum p̄i operis apponentes, in cōmuni definitione elegimus, vt in loco villulæ supradictę aquis, deinceps sedes episcopalis non remaneat, neque episcopus illuc ultra constituendus existat: Hic tamen Coniuldu, qui contra maiorum decreta illic videtur institutus fuisse episcopus, nullis canonum erit ad condemnationem sui sententia vlciscendus, quia non ambitione, sed principis impulsione constitit ordinatus. Et ideo hoc illi remedium humanitatis concedimus, vt in sedem aliam decidentis cuiuslibet Episcopi traducatur, & prædictus locus sub mo-

D. BURCHARDI EPIS. VVORMAC.

nastica deinceps institutione mansurus, non Episcopali ultra priuilegio frerus, sed sub abbatis regimine sicut huc usque fuit, erit modis omnibus mancipandus. Iam verò de cætero generale ponentes edictum, si quis contra hæc canonum interdicta venire conatus fuerit, vt in locis illis episcopum eligat fieri, vbi episcopus nunquam fuit, anathema in conspectu omnipotentis Dei incurrat, & insuper tam ordinator quàm ordinatus, gradū sui ordinis perdat: quia non solū antiquorum patrum decreta, sed apostolica ausus est conuellere instituta.

Vt plebs quæ nunquam habuit episcopum, nisi ex consensu, non habeat. Cap. XXXIII.

*Ex cōcil. Africa-
no. ca. 61.* **P**lacuit & illud, vt plebes quæ nunquam habuerūt proprios episcopos, nisi ex concilio plenario vniuscuiusque prouinciæ & primatis, atque consensu eius ad cuius diocesim eadem Ecclesia pertinebat decretum fuerit, minimè accipiant.

Vt nequaquam in duos metropolitanos prouincia diuidatur. Cap. XXXV.

*Concili.
Calcedo.
cap. 12.* **P**eruenit ad nos, quòd quidam præter ecclesiastica statuta facientes, conuolarunt ad potestates, & per pragmaticam formam in duo vnā prouinciā diuiserunt, ita vt ex hoc facto duo metropolitani esse videantur in vna prouincia. Statuit ergo sancta synodus de reliquo nihil ab episcopis tale tentari. Alioquin, qui hoc admissus fuerit, amissioni gradus proprii subiacebit. Quæcunque verò ciuitates literis Imperialibus metropolitani nominis honore subnixæ sunt, honore tantummodo perfruantur, & qui Ecclesiam eius gubernat episcopus, saluis scilicet veris metropolis priuilegiis suis.

De illis episcopis, qui non sunt recepti ab illis, ad quos sunt ordinati vel denominati. Cap. XXXVI.

*Ex cōcil.
Ancira.
cap. 17.* **S**I qui episcopi ordinati sunt, nec recepti ab illa parochia in qua fuerant denominati, voluerintq; alias occupare parochias, & vim præsulibus earum inferre, seditiones aduersus eos excitando, hos abiici placuit. Quòd si voluerint in presbyterij ordine vbi prius fuerant, vt pres-